

A lakosságcsere emlékeztek Ambrózfalván

Máig nem nyugodtak bele

Bár a Csongrád Megyei Honismereti Egyesület a megbékélés és a „tényszerű emlékezés” jegyében szervezett tegnapi ankétot a csehszlovák-magyar lakosságcsere-ről Ambrózfalván, az érintettek máig nem nyugodtak bele abba, hogy annak idején kifosztották és elűldözték őket. Az emlékülés előadói úgy gondolják, a kényszerű népvándorlást előidéző, mostanában ismét sokat vitatott Benes-dekrétumokat érvényteleníteni kell.

A több mint másfél évszázada szlovák telepesei által alapított Ambrózfalván sokan vannak, akik ötvenöt esztendeje, a kényszerű lakosságcsere révén kerültek a faluba. Szabó Nándor mindmáig képtelen tudomásul venni, hogy szülőföldjéről, a galántai járásbeli Felsőszeliről el kellett mennie.

– Negyvenhét októberében tettek bennünket vonatra ingóságainkkal együtt. Ambrózfalván az innen eltávoztak házaiban kapunk otthont, de sokkal szűkebb, rosszabb körülmények közé kerültünk, mint ahonnan jöttünk. Közelgett a tél, és azt sem tudtuk, hogyan kezdjük új életet – eleve-nített fel fájó emlékeit. Ő, és még jó néhány sorstársa tegnap azért ment el az ambrózfalvi község-házra, hogy részt vegyen a Csongrád Megyei Honismereti Egyesület emlékülésén. A kitelepítettek véleménye a történekről lényegében azonos: úgy érzik, ok nélkül bűntették meg őket, szakították ki szülőföldjükről, szigetelték el őket ismerőseiktől, rokonaiktól. Egy másik áttelepült, Gyurcsik Kálmán a Benes-dekrétumok körül most fellángolt vitáról azt mondja, sokkal korábban kellett volna felvetni ezt a kérdést. – Amit elvet-

A résztvevők egyetértettek abban, hogy a Benes-dekrétumokat érvényteleníteni kell. Fotó: Gyenes Kálmán

tek tőlünk, az után eddig semmi-féle kárpótlást nem igényelhet-tünk. Közben eltelt bő ötven év, és elfogytunk – mondta.

Az emlékülést megnyitó Blazovich László professzor, a honismereti társaság elnöke azt mondta, a csehszlovák-magyar lakosságcsere beilleszthető a második világháború utáni nagy népmozgások sorába. A hazánkkal szomszédos országokból megpróbálták a magyarságot kitelepíteni. A Délvidékről például fegyveresen üldözték el őket, amihez képest a lakosságcsere tulajdonképpen humánus-

nak tekinthető. Ám ezzel együtt is úgy gondolja, az ennek kereteit megteremtő benesi dekrétumokat érvényteleníteni kell, mert a múlt borzalmaira csak így lehet megnyugvással emlékezni. A konferencián Tóth István, a szegedi Szlovák Kisebbségi Önkormányzat elnöke hasonlóan vélekedett: – Ezt a kérdést elfogulatlanul kell néznünk. Amíg egy jogszabályt nem vonnak vissza, addig hatályban van, még akkor is, ha a gyakorlatban nem alkalmazzák. Ha pedig nem alkalmazzák, egy tollvonással érvényteleníteni kell. Mint európai

polgár, emberjogi megfontolásból azt mondom, hogy ez lenne a legjobb megoldás.

Ötvenöt esztendővel ezelőtt Makó térségében Ambrózfalva a közeli Pitvarossal és Csanádaltbertivel együtt fogadott be felvidéki magyarokat. Ambrózfalvára és Csanádaltbertire nagyjából negyven, Pitvarosra majdnem ötven kitelepített család érkezett. A lakosságcsere idején Ambrózfalváról száz-husz szlovák család távozott. Őket nem kényszerítették, önként választottak új hazát.

szabó imre

A MIÉP új adótáblája

A Független Kisgazdapártot ostromozta, s a tisztességes kisgazdákat a Magyar Igazság és Élet Pártja sorába csábította hétfő este Csongrádon Csurka István. A MIÉP országos elnöke a városi galéria nagyszobájában megtartott kampánygyűlésen ismertette a párt új adótábla-javaslatát is. A jelentés érdekében megtartott fórumon – melyen elsőként a párt 4-es számú választókerületi jelöltje, Fagyal Béla csongrádi középiskolai tanár szolt a választási programjáról – Csurka elmondta: választási győzelmük esetén megváltoztatnák a személyi jövedelemadó-sá-vokat.

Az új adótáblában a minimálbér adómentes lenne, míg a 600 ezertől egymillió forintig terjedő éves jövedelem után húsz százalék, 1-től 2 millióig harminc, 2-től 3 millióig negyven, 3-tól 5 millióig negyvenöt, 5-től 10 millióig ötven, 10 millió felett 60 százalék-szja-t kellene fizetni. Csurka István szónoklatában külön hangsúlyt fektetett az FKGP-re, szerinte ugyanis megyénk kisgazda bázis volt. Az FKGP-vel történeteket Csurka a rendszerváltás egyik nagy hazugságának nevezte. Bejelentette: míg a fővárosban a szocialisták gyűjtik az FKGP-nek az ajánlósze-lyvényeket, a MIÉP az összes választókerületben összegyűjtötte a szükséges számú ajánlásokat. Lapunk érdeklődésére, miszerint az FKGP emlegetése arra mutat-e, hogy a MIÉP Csongrád megyében a kisgazdapárt szerepének átvételére készül, a pártelnök kifejtette: sem az FKGP eddigi szerepét, sem a helyét nem kívánják betölteni, de az „árván maradt, becsületet magyar kisgazdák” szerinte a MIÉP-ben megtalálhatják új otthonukat és képviselőiket.

M. SZ. J.

Szentesi képviselőjelöltek

Eddig hat szentesi országgyűlési képviselőjelölt adta le az induláshoz szükséges kopogatócédlákat. A választási bizottság öt aspiránst már nyilvántartásba is vett abban a sorrendben, ahogy bejelentkeztek. Először Pap Imre (Munkáspárt) ajánlósze-lyvényeit hitellestítették, majd hivatalosan is képviselőjelöltté nyilvánították, utána következett Gombos András (SZDSZ), Demeter Attila (MSZP), Farkas Sándor (Fi-

desz-MDF) és Komjáti Sándor (MIÉP). Szabóné dr. Török Mária, a választási iroda helyettes vezetője lapunk érdeklődésére azt is elmondta: a Centrum Párt színeiben induló Orbán István hétfőn adta le a jelölt-séghez szükséges kopogatócédlákat, amelyeket már hitelesítettek. A választási bizottság várhatóan szerdán veszi nyilvántartásba Orbánt.

B. I.

Húsz év, két diploma, 55 ezer forint

Kék szalaggal tiltakoztak a védőnők a megyében

Az Egészségügyi Dolgozók Demokratikus Szervezete a védőnők alacsony jövedelme miatt tegnap reggelre kétórás figyelmeztető sztrájkot hirdetett meg, aminek az volt a célja, hogy az ágazat dolgozói azonnali harmincszázalékos béremelést követeljenek a kormánytól. Csongrád megyében 67 védőnő közül 35 tagja az EDDSZ-nek. Az érdeklépviselet megyei szervezete késve kapta meg a felhívást, ezért nem tudták megszervezni a munkabeszüntetést, bár a tiltakozás céljával egyetértettek.

Az Egészségügyi Dolgozók Demokratikus Szakszervezete védőnői tagozatának Csongrád megyei titkára, Tóth Melinda arról tájékoztatta lapunkat, hogy a megyei védőnők egy része a kék szalag kitűzésével vett részt az országos tiltakozó akcióban. A munkabeszüntetést nem volt idejük megszervezni, mert erről a szakszervezet központjából későn érkezett meg az értesítés. A megyei titkár hozzátette: a tiltakozás céljával egyetértettek, de nem tartják hatásosnak a kétórás munkabeszüntetést, amit reggel 8 és 10 óra között hirdettek meg, hiszen ebben az időszakban nem minden védőnő tartózkodik munkahelyén, a tanácsadóknak. Egy részük délelőtt, míg mások délután tartanak fogadóórát. Csongrád megye 67 védőnője közül 35 tagja az EDDSZ-nek, közülük sem mindenki tűzte ki a kék szalagot.

A védőnők országos figyelmeztető munkabeszüntetését meghirdető EDDSZ védőnői tagozata 30 százalékos béremelést követel a mintegy 4500 hazai védőnő számára.

Az egészségügyi miniszter, Mikola István pénteken úgy nyilatkozott, hogy nincs értelme a védőnők tiltakozásának, mert márciusban a kormány elé terjeszti a védőnők összességében 4 milliárd forintos béremelését előirányzó tervezetét. Ennek az összegnek a költségvetési forrását azonban még keresi a szaktárca.

Szegeden, a Vasas Szent Péter utcai gondozóban dolgozó körzeti védőnők a tegnapi sztrájk idején is fogadták a kismamákat, de szolidaritásuk és egyetértésük jeleként kék szalagot tűztek ruhájukra. – Közel húsz éve dolgozom védőnőként, két diplomát szereztem, és szeretném, ha a kisebbik gyermekem is továbbtanulhatna, de a bruttó 55 ezer forintos fizetésből ez

Megeyénkben a védőnők munkával „tiltakoztak”. Fotó: Karnok Csaba

szinte lehetetlen vállalkozásnak tűnik – mondta Medgyessy Éva, körzeti védőnő. – Teljesen egyetértetek a szakszervezet célkitűzéseivel.

Tavaszi választások

PODMANICZKY SZILÁRD

Már el sem tudom képzelni a tavaszt választás nélkül. Ilyenkor mintha a természet is választana: vagy feléled vagy nem. Általában feléled, ha nem locsoltuk túl gázolajjal az elszáradt füvet. A rügy is választ magának egy irányt, arra nő. Néhány fa persze időközben lemaradt a növében vagy kiszáradt, őket a favágók választják. Jó néhány, erre szakosodott, kevésbé monogám madár erre az időnyre választ magának párt.

Am nagy választás előtt áll az ember is, mint a természet része. Például új szandált kell választania a tavaszi konfekcióból, ideje új ingek és rövidgatyák után néznie, és olyat választani, amit kevésbé szeretnek letépni a kutyák. Választani kell a tavaszi, és majd a nyári kirándulós programok közül, hogy a télen felhalmozott „bezártsági indulatokat” legyen hová és hol kipakolni. A programok választásában első számú szempont, hogy ne ugyanoda menjünk, ahol tavaly rosszul éreztük magunkat, mert kicsi az esélye, hogy ami tavaly rossznak, az az idén jó választásnak bizonyul. Nyilván az éttermek étlapjain is lesz egy-két új étel, ott is lehet választani az ingyencukor irányába, ha már éppen torkig pacaloztuk magunkat. De ki lehet választani a tavaszi nagytakarítás időpontját is, lehetőleg a természetes tavaszi legyek inváziója előtt. Az új napszemüveg- és fürdőruha-divat megint csak választás elé állítja az embert. Dönteni kell, maradjon-e a szétstrandolt tavalyi bikinifülső, vagy az a megolvadt keretű napszemüveg, amiben túl közel hajoltunk a látványfélség grillrácshoz.

Talán a tavasz az egyik legalkalmasabb évszak arra, hogy új példaképeket válasszunk magunkat, mint például a kanadai jégkorong-válogatott, vagy Szörnyella de Frász a 101 kiskutyából, de ha már itt tartunk, a könnyebb kedvéért: szerepelhetnek példaképeink között állatok is.

Vissza nem térítendő Phare-segítség

Euróval támogatott vállalkozások

Négymillió euró vissza nem térítendő Phare-támogatásra számíthatnak a dél-alföldi régió kis- és középvállalkozásai, valamint innovációs központok létrehozói, fejlesztői.

Az innovációs tevékenység felfutását nem elsősorban a szakképzett munkaerő hiánya, hanem az információk, a koordinált együttműködés hiányosságai okozzák. Ugyanakkor a jövő gazdaságában a munkahelyek döntő részét a kis- és középvállalkozások teremtik majd meg. Éppen ezért az Európai Bizottság és a magyar kormány új programja e cégek gazdasági aktivitását vissza nem térítendő támogatással akarja növelni. A Phare területfej-

lesztési programja keretében 3,2 millió euró a régió innovációs központjainak létrehozását, 0,8 millió pedig a kis- és közepes méretű vállalkozások fejlesztését hivatott elősegíteni.

Március 7-én 10 órától az innovációs központokat érintő kérdésekről, 14 órától pedig a kis- és középvállalkozók számára fontos tudnivalókról, a támogatás igénybevételek részleteiről hangzik el tájékoztató – a Földművelési és Vidékfejlesztési Minisztérium és a VÁTI Területfejlesztési Igazgatóság szervezésében – Szegeden, az MTESZ-székházban (Kígyó utca 4.).

N. R. J.

gunk élni a következő fizetésig. Az egészségügyben máshol sem jobb a helyzet, így hiába is váltanék. Itt legalább azt csinálhatom, amit igazán szeretek és amihez értek – tette hozzá. Kolléganője, Patik Edit 16 éve védőnő, nemskára megkapja második, család-gondozói diplomáját. – Januárban emelkedett a fizetésem bruttó 49 ezer forintról 53 ezer forintra, így érthető, hogy szolidáris vagyok a sztrájkolókkal. Ez a munka nagy felelősséggel jár, biztos családi hát-tér kell ahhoz, hogy másokon segíteni tudjunk. Tegnap este nyolc-kor csegett otthon a telefonom, de soha nem mondtam, hogy már lejárt a munkaidőnk – vette át a szót. Közel 430 család van Szombathalvy Zsuzsanna gondjaira bízva Szegeden. Tizenöt éve dolgozik védőnőként, két diplomát szerzett, két gyermekét csak a szülei támogatásával tudja el-tartani. – Gyerekekkel, kismamákkal foglalkozni csodálatos dolo-g. Nem csak egészségügyi problémákkal fordulnak hozzánk, s mi megpróbálunk mindenben segíteni. Jó érzés, hogy szeretettel várnak, s hogy szükség van ránk, ebből azonban nehéz megélni – foglalta össze végül.

K. K. – W. A.